

Abordarea clusterelor in Strategia Regionala de Inovare

Importanta parteneriatului institutional in formarea si consolidarea clusterelor

Abordarea clusterelor in Strategia Regionala de Inovare

OPTIUNI STRATEGICE PENTRU REGIUNEA SUD-EST

Strategia de inovare este structurata pe cinci linii majore de actiune avand ca obiectiv dezvoltarea unui mediu favorabil inovarii, la nivel regional, pana in 2015

VIZIUNE

Regiunea Sud-Est – O economie regionala dinamica si inovativa

OBIECTIV STRATEGIC 2015

Dezvoltarea unui mediu favorabil inovarii, la nivel regional, pana in 2015

OBIECTIVE SPECIFICE	Imbunatatirea culturii inovative si a cooperarii intre IMM-uri si recunoasterea lor ca beneficiu strategic major pentru intreprinderi si economia regionala	Cresterea potentialului de cercetare-dezvoltare, prin imbunatatirea infrastructurii C&D si reducerea <i>migratiei personalului cu studii superioare (brain-drain)</i>	Administratia publica – promotor strategic al inovarii in triplul helix al inovarii (intreprinderi – C&D – P.A.)	Intensificarea utilizarii TIC la nivelul IMM-urilor, al administratiei publice, precum si in institutiile orientate catre educatie/instruire /C&D	Reducerea semnificativa a costurilor cu energia => Utilizarea energiilor neconventionale, economisirea si eficientizarea energiei.
PRIORITATI (IN CADRUL FIECARUI OBIECTIV STRATEGIC)	Cultura inovativa - beneficiu strategic major pentru intreprinderi si economia regionala	Potential de cercetare-dezvoltare ridicat in scopul intensificarii procesului inovarii	Administratia publica - promotor strategic al inovarii	Infrastructura TIC – pivot al inovarii	Energie noua in Regiunea Sud-Est

Prioritatea 1: Cultura inovarii ca beneficiu strategic major pentru intreprinderi si politica regionala

Obiectiv:

Imbunatatirea culturii inovarii si a cooperarii intre IMM-uri, in special in domeniul Cercetarii – Dezvoltarii, si recunoasterea sa ca beneficiu strategic major pentru intreprinderi si economia regionala

Masura 1.2. Imbunatatirea colaborarii dintre IMM-uri/a retelelor de IMM-uri

Pentru ca IMM-urile sa poata investi in inovare, acestea trebuie sa constientizeze necesitatea formarii de aliante strategice – clustere. Masura 1.2 din Strategia Regionala de Inovare nu isi propune sa sprijine infiintarea de cooperative/asociatii de IMM-uri (desi, organizate intr-o maniera moderna, acestea sunt recunoscute ca avand un mare potential competitiv si inovativ), ci sa exploreze oportunitatile de colaborare dintre IMM-uri, fie pe baza contractuala, fie prin proiecte. De asemenea, strategia de inovare isi propune sa exploreze posibilitatea crearii de servicii tip cluster, prin care IMM-urile sa poata avea acces la informatii de afaceri, evaluari, masuratori, controale de calitate, etc. Finantarea unor astfel de servicii ar trebui sa fie prioritara pentru banci sau fonduri de investitii.

Actiuni propuse:

- Promovarea serviciilor de tip cluster in cadrul unui Centru Regional de Inovare;
- Incurajarea companiilor sa creeze retele de tip cluster (aglomerari economice competitive)

INTERVENTII CARE NECESITA ABORDAREA DE TIP CLUSTER

SECTORIAL

Politica sectoriala

Resurse (Infrastructura, Resurse Umane, etc)
Programe (C&D&i, sprijin tehnologic, etc)
Finantare

GRUPURI DE COMPANII

Cooperare intre companiile din cadrul aceluiasi cluster
Inovare transversala: intre companiile din clustere diferite

Prioritatea 3: *Administratia publica promotor strategic al inovarii*

Obiectiv:

Insusirea de catre administratia publica a rolului de promotor al inovarii in cadrul parteneriatelor strategice pentru inovare (triplu helix): mediu de afaceri – universitati – administratie publica

Descriere:

Administratia publica poate si trebuie sa joace un rol important in ceea ce priveste coordonarea activitatilor de creare si administrare a clusterelor, identificarea si sprijinirea sectoarelor cheie cu potential inovativ ale economiei regionale, transferul de know-how si cooperarea dintre IMM-uri.

Deci, cuvintele cheie ar fi:

- Coordonare;
- Facilitare;
- Elaborarea si implementarea de strategii.

Prioritatea 3: *Administratia publica promotor strategic al inovarii*

Masurile prevazute in cadrul acestei prioritati vizeaza:

- 3.1 Consolidarea rolului de coordonator al administratiei publice pentru cercetare-dezvoltare si IMM-uri
- 3.2. Sprijin acordat sectoarelor economice de interes regional cu potential de inovare prin cresterea transparentei in furnizarea de date utile investitorilor
- 3.3. Intensificarea rolului administratiei publice ca promotor in relatiile de cooperare la nivel national si internationale
- 3.4. Cresterea calitatii serviciilor publice prin introducerea inovarii

Prioritatea 3: *Administratia publica promotor strategic al inovarii*

Masura 3.1. Consolidarea rolului de coordonator al administratiei publice pentru cercetare-dezvoltare si IMM-uri

Clusterelor regionale reunesce companii si alte tipuri de organizatii (institute de cercetare, universitati, parcuri stiintifice si tehnologice) localizate in regiune si care activeaza intr-un anumit domeniu de activitate.

Experintele acumulate de alte regiuni europene au dovedit ca aglomerarile economice competitive – clusterelor au o contributie considerabila la aplicarea cu succes a rezultatelor inovarii, conducand, astfel, la cresterea competitivitatii IMM-urilor la nivel regional, national si international. Clusterelor propriu-zise nu exista inca in Regiunea Sud-Est, iata de ce masura 3.1 din cadrul Strategiei Regionale de Inovare vizeaza atragerea stimulilor financiari, metodologici si informationali necesari crearii si dezvoltarii clusterelor in regiune.

Sectoarele cu potential de creare a clusterelor, inclusiv actorii capabili sa initieze si sa sustina formarea acestor aglomerari competitive, au fost identificati in cadrul procesului de elaborare a strategiei de inovare.

Prioritatea 3: *Administratia publica promotor strategic al inovarii*

Masura 3.1. Consolidarea rolului de coordonator al administratiei publice pentru cercetare-dezvoltare si IMM-uri

In plus, se pot crea noi clustere in sectoare cu potential de dezvoltare, precum: IT, agro-industrie, turism.

In toate aceste domenii, este important ca administratia publica sa preia rolul de promotor al formarii clusterelor, prin:

- Identificarea problemelor comune, a nevoilor si a masurilor necesare solutionarii acestora;
- Coordonarea procesului de infiintare a clusterelor;
- Monitorizarea rezultatelor activitatilor desfasurate in cadrul clusterelor si propunerea de masuri corectoare, daca este cazul;
- Facilitarea colaborarii dintre institutele de Cercetare-Dezvoltare si mediul privat, dar si dintre diferite departamente din cadrul autoritatilor administratiei publice.

Prioritatea 3: *Administratia publica promotor strategic al inovarii*

Masura 3.1. Consolidarea rolului de coordonator al administratiei publice pentru cercetare-dezvoltare si IMM-uri

Actiuni propuse:

- 3.1.1. Intarirea rolului administratiei publice in initierea si dezvoltarea clusterelor regionale;
- 3.1.2. Promovarea colaborarii intre institutiile de Cercetare-Dezvoltare, firme si autoritati ale administratiei publice prin intermediul proiectelor internationale;
- 3.1.3 Promovarea implicarii/colaborarii (intre) IMM-uri (lor) in cadrul clusterelor regionale inovative, cu sprijinul administratiei publice
- 3.1.4. Crearea unui Centru Regional pentru Dezvoltarea Resurselor Umane in scopul cresterii competentelor in furnizarea de servicii de tip cluster

Importanta parteneriatului institutional in formarea si consolidarea clusterelor

Prezentare generala

ERIK ACTION este singurul proiect de capitalizare cu un partener roman aprobat in cadrul primei licitatii aferente Programului INTERREG IVC.

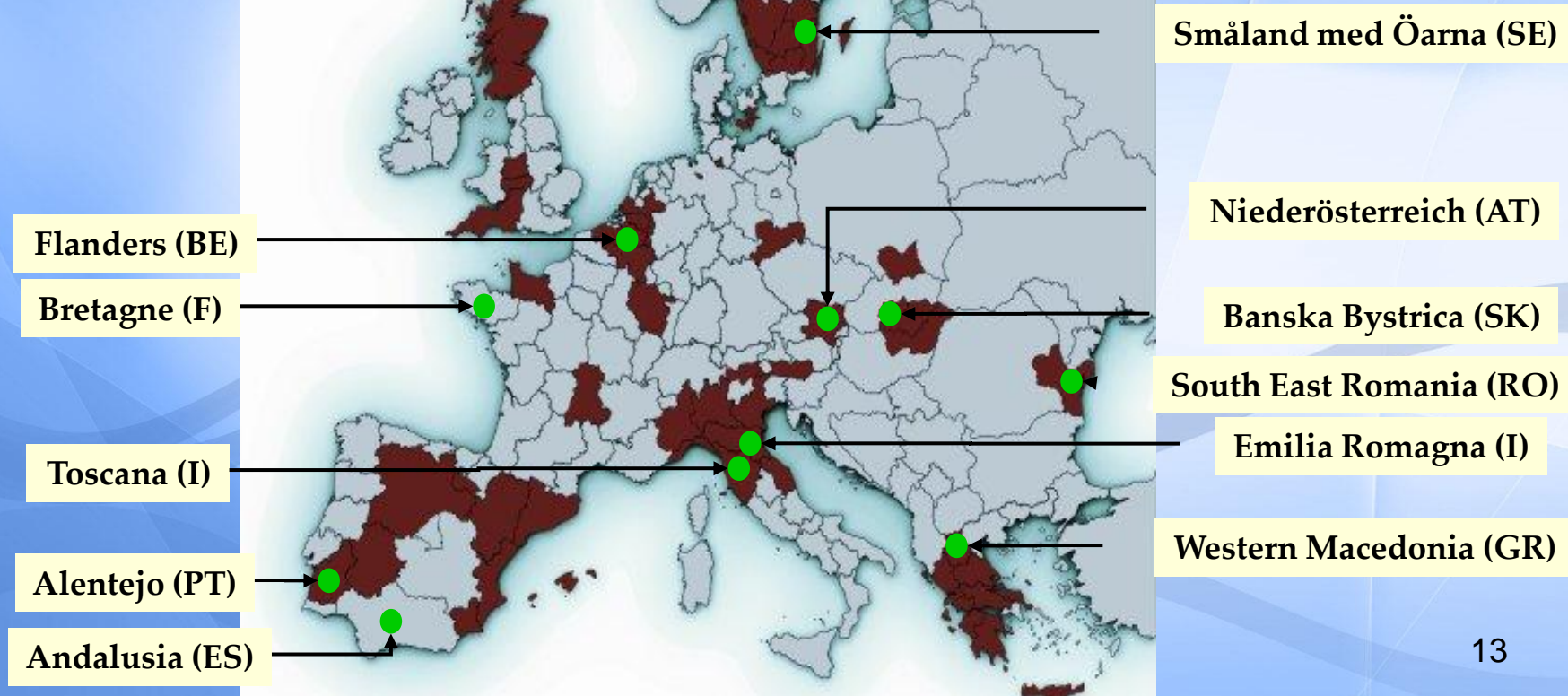
In plus, ERIK ACTION beneficiaza de sprijinul Comisiei Europene ca proiect de tip **Fast Track**, contribuind la indeplinirea obiectivelor initiativei “Regiuni pentru schimbare economica”.

Obiectivul general al proiectului ERIK ACTION consta in imbunatatirea eficientei politicilor de dezvoltare regionala in domeniul inovarii si al economiei cunoasterii, cu accent pe cresterea capacitatii de inovare a firmelor existente.

Partenerul lider este Regiunea Toscana.

Proiectul a inceput in luna iulie 2008, avand o durata de 24 luni.

Bugetul total al proiectului este de 1.893.792 Euro.

Context

Proiectul promoveaza transferul de bune practici de la o regiune la alta.

Fiecare regiune isi dezvoltă un plan regional de actiune ce va fi semnat de catre Autoritatea de Management responsabila pentru Programul Operational Regional.

Pe parcursul celor **24 de luni ale proiectului, 11 planuri regionale de actiune vor fi realizate si aprobate de catre regiunile** participante, in vederea transferarii bunelor practici identificate.

In cadrul proiectului, va fi elaborat si un ghid de transfer al bunelor practici.

Transferul bunelor practici

- etape -

1. Selectarea bunelor practici

In total, 16 bune practici au fost selectate in vederea transferului.

4 bune practici de interes pentru Regiunea Sud-Est

2. Pregatirea transferului

Workshop-uri de transfer

Birouri de asistenta
(Help desk)

Schimburi de personal

3. Planul Regional de Actiune

Masuri/actiuni

Actori implicati
Responsabilitati

Buget

Selectarea bunelor practici - *initial* -

Regiunea Toscana

• P.R.A.I. VINCI

- Promovarea întreprinderii/organizației virtuale în scopul creșterii competitivității sistemelor industriale

Regiunea Austria de Jos

• R&D Funding Scheme

Sprijin financiar adresat sectorului privat pentru proiecte de cercetare inițială/industrială și dezvoltare experimentală

Regiunea Suedia de Sud

• SIDEUM

Platforma comună pentru stimularea cooperării între mediul academic, administrația publică și mediul de afaceri

Regiunea Andalusia

• TTandalucia

- Evenimente de promovare a transferului tehnologic între companii și universități

Selectarea bunelor practici - final -

Dupa consultarea actorilor cheie regionali, au fost selectate doua bune practici in vederea transferului:

✓ **SIDEUM**

✓ **TECHNOLOGY EVENTS**

De ce SIDEUM?

Scurta descriere a SIDEUM, cu accent pe aspecte de interes pe Regiunea Sud-Est

Sideum Innovation, infiintat in 2006, este o organizatie axata pe dezvoltarea de clustere si sisteme de inovare, in colaborare cu sectorul privat si mediul academic.

Sideum Innovation este o companie privata, in care principalii actionari sunt autoritatile locale si regionale, Universitatea Växjö si sectorul privat (IKEA, Volvo).

Sideum Innovation coordoneaza clustere in domenii strategice ale economiei suedeze, cum ar fi: utilizarea aluminiului, industria producatoare de masini, TIC, industria lemnului si tehnologii de productie a bioenergiei.

ADR SE este in special interesata in transferul conceptului de TRIPLUL HELIX promovat de SIDEUM.

Transferul buneii practici SIDEUM este in sinergie cu Strategia Regionala de Inovare a Regiunii Sud-Est, in special cu axa prioritara 3:

• **Administratia publica si serviciile publice ca promotori strategici ai triplului helix al inovarii** (firme – Cercetare&Dezvoltare – administratie publica)

Doua caracteristici inovative ale proiectului SIDEUM au fundamentat decizia ADR SE de a selecta aceasta buna practica:

- ☐ actorii cheie regionali sunt implicati intr-o **structura detinuta in comun;**
- ☐ proiectul s-a bazat pe un **parteneriat regional activ** intre reprezentanti ai mediului de afaceri, academic si autoritati publice (triplu helix)

De ce SIDEUM?

Regiunea SE este interesata in transferul ideii promovate de SIDEUM, mai precis de dezvoltare bazata pe cunoastere a IMM-urilor prin conceptul clusterelor si a sistemelor inovative.

ADRSE isi asuma rolul de catalizator in formarea parteneriatelor intre administratia publica, mediul privat si universitati/centrele de cercetare.

Managementul clusterelor abordat de SIDEUM este un alt motiv in in selectarea acestei bune practici.

SIDEUM

- Elemente inovative -

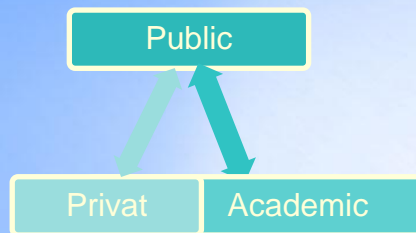
ELEMENTE CHEIE INOVATIVE

PARTENERIAT

+

IMPLICAREA ACTORILOR REGIONALI

Proiectul SIDEUM reprezintă un exemplu de succes în ceea ce privește crearea unui parteneriat regional cu **participarea activă** a:

- ❑ **autoritatilor regionale:** Guvern Regional/Consilii Județene/Consilii locale
- ❑ **firmelor** reprezentative din regiune: VOLVO, IKEA
- ❑ **mediul academic:** Universitatea Växjö

în rezolvarea unor probleme de interes comun.

SIDEUM

Ce preluam? De ce preluam? Cum preluam?

Cultura antreprenoriala si cea inovativa sunt insuficient dezvoltate in Regiunea Sud-Est. **Exista clustere emergente.** Doar unul este recunoscut oficial:

Parcul pentru Tehnologia Informatiei/Galati.

ADR SE este interesata in crearea de conexiuni intre **universitati, autoritati locale si mediul privat**, in beneficiul intregii regiuni.

ADR SE poate beneficia de expertiza partenerilor suedezi in facilitarea cooperarii intre mediile academic, public si privat prin organizarea de staff exchanges.

Intalniri individuale cu factorii de decizie din regiune vor fi organizate pana la finalizarea proiectului.

Implicarea activa a tuturor actorilor cheie interesati este esentiala in aceasta etapa de transfer.

Procesul complex de infiintare a SIDEUM poate servi ca sursa de inspiratie pentru Regiunea Sud-Est, dar nu poate fi copiat. **Regiunea Sud-Est trebuie sa-si urmeze propria cale.**

SIDEUM

Eventualele probleme in realizarea transferului

- Lipsa de experienta in domeniul gestionarii clusterelor
- Lipsa fondurilor (este esential sa se identifice programul in care se poate integra principiul triplu helix din buna practica SIDEUM)

Va multumim !

Adriana VAIDA
Director – Directia Proiecte Internationale

Nina CHIRIACESCU

Luiza TIGANUS

Manageri de proiect – Directia Proiecte Internationale

Tel: 0339 401 018
adriana.vaida@adrse.ro